

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ ก็เพื่อที่จะศึกษาปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เด็กได้เผชิญมาก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในความอุปการะของสถานสงเคราะห์ แล้วเขาแก้ปัญหาอย่างไร ตลอดจนสาเหตุแห่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ว่ามีอะไรบ้าง แล้วเมื่อเด็กเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์แล้วเขามีพฤติกรรมเปลี่ยนไปอย่างไร หรือมีปัญหอะไรบ้าง

ขอบเขตของการวิจัย ศึกษาเฉพาะเด็กชายที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ บ้านบางละมุง แห่งเดียว จำนวน 154 คน และเจ้าหน้าที่บางคนที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรงเท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย ใช้วิธีสัมภาษณ์เด็กและเจ้าหน้าที่ตามแบบสอบถามที่เตรียมไว้ แล้วเก็บข้อมูลที่ได้อาหาจำนวนร้อยละ

คุณค่าของการวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถานสงเคราะห์ สถาบันการศึกษา และผู้บริหารการศึกษา เป็นต้น ในอันที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ตลอดจนเป็นแนวทางในการศึกษาเด็กต่อไป

สรุปผลการวิจัย

สาเหตุแห่งปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ก่อนเด็กเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์

1. ปัญหาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม โดยมากเด็กอยู่ในถิ่นเสื่อมโทรม บิดามารดาต้องดิ้นรนในเรื่องเศรษฐกิจมาก ไม่มีเวลาอบรมดูแลเด็ก ทำให้เที่ยวกลับบ้านคึกหรือไม่ยอมกลับบ้าน ถ้าผู้ปกครองไม่ติดตาม เด็กก็จะเที่ยวเร่รอนไปเลย และในถิ่นเสื่อมโทรม คนที่อาศัยอยู่มักไรการศึกษา ความประพฤติกเล่และวัฒนธรรมต่ำ ซึ่งอาจติดต่อกมายังเด็ก

เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง เช่น มีผู้ไปอยู่กับชู้พลอยเด็กไว้ตามลำพัง หรือพลอยเด็กเที่ยวเร่รอน เมื่อหิวข้าวจึงไปลักขโมยเขากิน จนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้แล่นำตัวมาส่งกรมประชาสงเคราะห์ หรือเด็กบางคนขาดความรักขาดความอบอุ่น จึงไปคบเพื่อน เพราะคิดว่าเพื่อนจะให้ความรักแทนได้ บางทีก็เลยเสียตามเพื่อนไป

2. ปัญหาการเงิน ส่วนมากเป็นเด็กยากจน บิดามารดาต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพ ไม่มีเวลาเอาใจใส่เด็ก บางทีเด็กก็ต้องการกินเอง อุดม้อกินม้อ เมื่อหิวเขาก็ไปลักขโมยเขา เด็กบางคนก็ขโมยเพื่อนไป จึงเที่ยวคบเพื่อน เด็กส่วนมากยังเล็กไม่สามารถหาเงินได้ เนื่องจากฐานะทางบ้านยากจน เด็กจึงเรียนไม่จบชั้นประถมศึกษาหรือจบก็เพียงชั้นประถมปีที่ 4 เมื่อเด็กไม่ได้เรียนก็มีเวลาว่างมาก จึงออกเที่ยวเตร่เรวอน เมื่อหิวเขาก็หยิบฉวยเอาของคนอื่นมากขึ้น

3. ปัญหาการเรียน เด็กแทบทั้งสิ้นบางคนไม่เคยเรียนหนังสือเลย บางคนเรียนไม่จบชั้นประถมปีที่ 4 บางคนก็เรียนจบแค่ประถมปีที่ 4 ดังนั้น เมื่อเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ จึงต้องบังคับเด็กทุกคนให้เรียน บางคนที่มีปัญญาก็ต้องเรียนสายอาชีพ

4. ปัญหาการคบเพื่อน เด็กส่วนมากชอบชวนกันเที่ยว แล้วไม่ยอมกลับบ้าน เรื่องของกฎหมาย เด็กต้องทำตามพวก ตัวอย่างเช่นเมื่อตนไปเข้าพวกด่วงกระเป่า ตัวก็ต้องทำเพื่อให้พวกรัก และเห็นว่าตัวมีค่าควรคบ มิฉะนั้นจะเป็นแกะดำ บางคนก็เป็นลูกมือของลูกพี่ บางคนก็ไปชองสุ่มกับโสเภณี ช่วยหาแขกให้บ้าง ช่วยคุ้มกันให้บ้าง

5. ปัญหาสุขภาพ จากการตรวจของนายแพทย์ของกรมประชาสงเคราะห์ เมื่อรับเด็กเข้ามาพบว่าส่วนมากเด็กเป็นโรคขาดอาหาร เนื่องจากความยากจน เด็กจึงได้รับอาหารไม่พอ อาหารไม่มีคุณภาพ เด็กบางคนก็ต้องอดม้อกินม้อ นอกจากนี้ก็มีโรคผิวหนัง เพราะไม่ค่อยได้อาบน้ำ เสื้อผ้าสกปรก นอนตามที่สกปรก ส่วนโรคอื่น ๆ ก็มี เช่น โรคหูเป็นน้ำหนวก โรคฟัน เป็นต้น

6. ปัญหาการใช้เวลาว่าง เด็กส่วนมากไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะไม่มีคนคอยแนะนำสภาพแวดล้อมให้ เขาคิดจะกินแล้วก็เที่ยวอย่างเดียว

สาเหตุแห่งปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ เมื่อเด็กเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์แล้ว

1. ปัญหาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม เด็กขาดความสำนึกในการเป็นตัวของตัวเอง เด็กจะคงรักษาระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ทำตามคำสั่ง ขาดอิสระในการคิด

ที่จะทำอะไรตามใจตนเองบ้าง เด็กขาดความรัก ความอบอุ่น เด็กบางคนที่ได้รับมาจากสถานสงเคราะห์เด็กอ่อน อีกที่หนึ่งนั้น มักจะชอบหนีเที่ยว กระจายกระเดื่องต่อเจ้าหน้าที่ เด็กขาดความสำนึกในการเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) เพราะของทุกอย่างที่เด็กมี ถือว่าเป็นของส่วนรวม ฉะนั้น เด็กจึงไม่พยายามรักษา หรือบางทีก็แกล้งทำให้เสียหาย เพื่อจะได้ไปขอเปลี่ยนใหม่

เด็กว่าเหว เด็กบางคนบิดามารดา ผู้ปกครอง ไม่เคยมาเยี่ยมเลย คล้าย ๆ อยู่คนเดียวในโลก มักจะคิดมาก เชื่องซึม เลื่อนลอย บางทีกลัว เวลาพูดไม่ฉะฉาน เวลาผู้ใหญ่พูดด้วยไม่กลาสบตา และไม่ชอบแสดงออก เป็นต้น

2. ปัญหาการเงิน เด็กส่วนมากไม่ค่อยมีเงิน เพราะทางสถานสงเคราะห์ไม่มีงบประมาณให้ เด็กต้องดิ้นรนหาเอง เช่น ปลูกผักขายเสียเป็นส่วนมาก นอกนั้นก็มีการทำประมง เล่นดนตรี รับจ้างเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

3. ปัญหาการเรียน ส่วนมากแล้วเด็กไม่ค่อยตั้งใจเรียน สติปัญญาไม่ค่อยดี จิตใจโลเลในการเรียน เช่น การเลือกวิชาชีพ เด็กอยากเรียนช่างไม้ 2 - 3 วันขอเปลี่ยนไปเรียนเกษตร พออีก 2 - 3 วันขอเปลี่ยนไปเรียนช่างตัดผม ไม่มีผู้แนะแนวการศึกษาและอาชีพที่ทรงคุณวุฒิ และชำนาญงานอย่างแท้จริงคอยช่วยเหลือเด็ก เด็กที่เรียนภายนอก (หมายถึงโรงเรียนนอกสถานสงเคราะห์) มักหาโอกาสคอยหยุดเรียน โดยเฉพาะเวลาใกล้สอบ โดยอ้างสาเหตุเช่น รถจักรยานยางแตกบ้าง หรือกางเกงเปื้อนบ้าง เด็กภายนอกมีวิชาที่เรียนไม่เข้าใจเป็นส่วนมากคือ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เด็กไม่ค่อยตั้งใจเรียนวิชาต่าง ๆ ส่วนมากมีชีวิตที่ไม่ค่อยใช้ความพยายาม

4. ปัญหาการคบเพื่อน มีเรื่องของการรักหมุ่และคณะมากเกินไป จนไม่คำนึงถึงเหตุผล เช่น เมื่อพวกเขาไปมีเรื่องกับคนภายนอกสถานสงเคราะห์ พวกเขาจะมาบอกกันและพากันยกพวกหนีออกจากสถานสงเคราะห์เพื่อไปแก้แค้น เนื่องจากเด็กพวกนี้ เคยมีชีวิตลำบากและดิ้นรนต่อสู้มามาก เขาจึงมีความกล้าที่จะทำสิ่งที่รุนแรง เด็กโตมีการวิวาทกันบ้าง ชอบมีอาวุธ เพื่อความเก่ง และตั้งตนเป็นลูกพี่ลูกน้องที่เด็กที่เล็กกว่า

เด็กชอบสมคบกันหนีออกจากสถานสงเคราะห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าเทศกาลในพระนคร เช่น ขึ้นปีใหม่ งานวชิราวุธ เป็นต้น

5. ปัญหาสุขภาพ เด็กส่วนมากเป็นโรคกระดูก ปวดตามข้อกันมาก ขณะที่เขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีถึง 27 คน เมื่อไปให้แพทย์ตรวจ วิจัย ยังไม่ทราบสาเหตุ โรคนี้เป็นปัญหาใหม่ของสถานสงเคราะห์ที่ยังแก้ไม่ตก เพราะยังไม่ได้รับรายงานจากการวิจัยของแพทย์ นอกจากนี้ก็มีโรคผิวหนัง โรคฟัน และโรคอื่น ๆ ที่เรื้อรังมาจากก่อนที่เด็กจะเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ นอกจากนี้เด็กยังชี้แจงที่จะอาบน้ำ แปรงพันด้วยพวกครูและพอบานตองคอยควบคุมดูแลอยู่เสมอ สำหรับเรื่องอาหารนั้นไม่ค่อยจะสมบูรณ์นัก เพราะงบประมาณมีจำกัด คือหัวละ 4 บาทต่อวัน นักสังคมสงเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจะต้องถึงหัวละ 10 บาทจึงจะพอเพียง

6. ปัญหาการคบเพื่อนต่างเพศ เด็กที่ออกไปเรียนภายนอกสถานสงเคราะห์นั้นมีการติดต่อกับเพื่อนต่างเพศบ้าง แต่ยังไม่มียุติธรรมอะไรร้ายแรงมาก มีเด็กบางคนหลบหนีไปเที่ยวโสเภณี และพวกโสเภณีนั่นก็ชอบเด็กพวกนี้มาก แม้วางจะไม่มีเงินให้

ข้อเสนอแนะเพื่อการป้องกันและแก้ไขก่อนเด็กเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์

1. เทศบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี ควรจะกำจัดแหล่งเสื่อมโทรม (slum) ให้หมดสิ้นไปโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ควรที่จะสร้างแฟลตหลาย ๆ ชั้นให้อยู่อาศัยในราคาถูกพอสมควร เพราะจากการวิจัยพบว่าเด็กในสถานสงเคราะห์แทบทั้งหมด มาจากสถานที่เหล่านี้

2. ในเรื่องเศรษฐกิจ เป็นปัญหาสำคัญที่สุดสำหรับครอบครัวที่ยากจน มีบุตรมาก กรมประชาสงเคราะห์ควรจะต้องหาทางช่วยเหลือ เช่น หางานให้ทำบ้าง ช่วยเรียกรายหรือหาเงินทุนช่วย หาเครื่องอุปโภค บริโภค ไปแจกบ้างเป็นครั้งคราว ทั้งนี้อาจจะหาได้จากผู้ศรัทธา ผู้ที่ร่ำรวยมาก ๆ ซึ่งมีอยู่มากมายในประเทศไทย

3. จากการวิจัยเด็กส่วนมากติดตามผู้ปกครองมาจากต่างจังหวัด เพราะผู้ปกครองมาทำงานทำในพระนคร เช่น เป็นกรรมกรก่อสร้าง หรือขับรถเรือรับจ้าง เป็นต้น และมีจำนวนไม่น้อยมาจากภาคอีสาน เรื่องนี้ทางกรมประชาสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่เทศบาล และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรจะเข้มงวด ไม่ให้เข้ามาแออัดในพระนคร และชนบุรีมากจนเกินไปนัก เช่น คอยตรวจบัตรประชาชน และสอบสวนความจำเป็นต่าง ๆ เป็นต้น

4. ปัจจุบันเด็กและเยาวชนในพระนครและชนบุรีมีมาก และจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เช่น สนามเด็กเล่น ศูนย์เยาวชน โรงพยาบาล โรงเรียน สถานสงเคราะห์เด็ก เป็นต้น ยังไม่เพียงพอ เทศบาลและกระทรวงมหาดไทย ควรจะได้สนใจทางงบประมาณก่อสร้างให้เพียงพอ

5. กระทรวงศึกษาธิการควรจะได้เร่งให้มีพระราชบัญญัติควบคุมการศึกษาถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โดยรวดเร็ว เพราะเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจน ไม่สามารถจะส่งบุตรเรียนได้เกินประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อเด็กเรียนจบ อายุยังน้อย ไม่สามารถทำงานได้ก็เที่ยวเร่รอนไปทำให้กลายเป็นเด็กมีปัญหาก็ได้

6. เกี่ยวกับเรื่องสำสอนทางเพศของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็ก เป็นผลมาจากความคับแคบของที่อยู่อาศัย สิ่งยั่วเย้าทางกามารมณ์จิตใจต่ำ ไม่ยึดถือในหลักธรรม และศีลธรรม พวกนักสังคมนิยมสงเคราะห์ อนุศาสนาจารย์ พระสงฆ์ เป็นต้น ควรจะหาทางเข้าไปถึงพวกเขาเหล่านี้ โดยสั่งสอนและแนะนำอยู่เสมอ

7. ควรจะมีศาลเยาวชนในต่างจังหวัดทุกจังหวัด นักสังคมนิยมสงเคราะห์ก็จำเป็นต้องมีให้มากกว่าปัจจุบันนี้

เมื่อเด็กเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์

1. กรมประชาสงเคราะห์จำเป็นต้องหาเจ้าหน้าที่ที่มีคุณวุฒิทางจิตวิทยา การบริหาร นักสังคมนิยมสงเคราะห์ นายแพทย์และพยาบาล ให้พร้อม มิใช่จะเอาแต่จ้าง

ผู้เจ็บเพียงมัธยมศึกษาปกครองเด็ก

2. เด็กที่ทางกรมประชาสงเคราะห์ส่งมานั้น บางคนเป็นเด็กปัญญาอ่อน ไม่สามารถจะเลียนแบบคนอื่นได้ ทางกรมควรจะแยกประเภทของเด็กและส่งไปสถานที่สำหรับเด็กเหล่านี้โดยเฉพาะ

3. สถานที่ของสถานสงเคราะห์ดีมาก แต่ควรจะมีการควบคุมดูแลให้ดีขึ้น เช่น มีการแต่งตั้งเด็กเป็นเวรคอยดูแลการเข้าออกของเด็ก มิฉะนั้น เด็กอาจจะหนีออกไปได้ง่าย

4. เงินค่าอาหารของเด็กเฉลี่ยรายหัวน้อยเกินไป ไม่พอที่จะจัดอาหารที่มีคุณค่าแก่ร่างกายให้แก่เด็ก ควรจะเพิ่มให้มากกว่านี้ เพราะเด็กส่วนมากที่เข้ามาตามทางการวิจัยส่วนมากพบว่า เป็นโรคขาดอาหารอยู่แล้ว

5. เด็กจำเป็นต้องมีเงินใช้ส่วนตัวบ้าง ทางสถานสงเคราะห์ต้องจำเป็นต้องให้เขามีเวลาวางทำงานหารรายได้ เช่น เมื่อปิดเทอมหรือวันหยุดก็ให้ไปทำงานอะไร บางประเภทตามบ้านที่เขาต้องการเด็กรับใช้ เป็นต้น

6. กรมประชาสงเคราะห์จำเป็นต้องหาทางติดต่อกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เขาเหล่านั้นมาเยี่ยมบุตรหลานของเขาในสถานสงเคราะห์บ้าง เพราะเด็กขาดความรัก และว้าเหว เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีน้อย ดูแลไม่ทั่วถึง

7. สถานสงเคราะห์ที่อยู่ในจังหวัดที่มีคนร่ำรวยมากมาย ควรจะหาทางให้บุคคลเหล่านั้นสนับสนุน หาทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กในสถานสงเคราะห์นี้ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับสูง ๆ ขึ้นไป

8. โรงเรียนในสถานสงเคราะห์ที่มีเพียงชั้นประถมปีที่ 7 เท่านั้น ควรจะให้มีเพิ่มขึ้น เพราะว่าการส่งเด็กไปเรียนภายนอกเป็นการเสียเงิน และการปกครองอีกควย

ข้อเสนอแนะทั้งหมดนี้ ต้องถือความร่วมมือของทุกฝ่ายเป็นสำคัญ โดยเฉพาะ
ผู้บริหารการศึกษา ครู เจ้าหน้าที่ของกรมประชาสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง
และความสนับสนุนจากชุมชน.
